

STANDARD DYRKNINGSVEJLEDNING
FOR
CYCLAMEN PERSICUM

Foto: Floradania.dk

	CYCLAMEN PERSICUM
Botanik	Familie: Primulaceae (Primulafamilien) Hjemsted: Sydvestasien og Tunis.
Sorter	F1-hybrider (storblomstrede) og minicyclamen, F1-hybrider: Se frøfirmaernes småplantekataloger.
Formering	<p>Frø: 80-100 frø/g. 1300-1500 frø/1000 planter. Spiretid: 4-6 uger, 18-19°C. Sås i kasser med 2 x 3 cm afstand for at undgå prikling. Sås tættere må der prikles på 1 - 2 bladstadiet. Til såning kan også anvendes forskellige speedlingsystemer, hvorved rodnettet bevares intakt ved potning. Frøene er mørkespirende, så der dækkes med ca. 1/2 cm såjord. Såjorden: skal være svagt gødet, let kalket sphagnumblanding, pH ca. 6.0. Såkasserne (-bakkerne) stilles mørkt, kan evt. stables, til planterne er spirede. Derefter stilles lyst, for at undgå, at planterne løber. Under spiringen holdes voksemediet let fugtigt. Det er vigtigt, at temperaturen konstant holdes på 18-19°C, døgnet rundt. Både højere og lavere temperatur kan forårsage ujævn og forsinket spiring.</p>
Potning Pladsforbrug	<p>6-8 uger efter spiringen pottes i 10-11 cm plastpotter, evt. 12 cm. Der pottes i en lys, mellemfin sphagnum med gødning, kalk og evt. ler. Færdigblandede standardjorde kan anvendes.</p> <p>Passende værdier vil være:</p> <p>Nv : Kv : Fv : pH 60 : 35 : 30 : 6,0-6,3.</p> <p>Potning: Ved potning er det meget vigtigt, at knoldens overflade placeres lige i (under) jordoverfladen. Sættes knolden for dybt bliver blomster- og bladstilkene svage, for højt placerede knolde giver for dårlig bladdannelse og planterne "vipper". Efter potning stilles pottetæt i 5-6 uger. 1. afstand 45-55/m². Slutafstand 20-25/m². Ofte købes potteklare småplanter.</p>

<p>Klimaforhold</p>	<p>Temperatur: Såning 18-19°C Efter spiring 18-20°C Efter potning 18°C i 4 uger – derefter 14°C døgnet rundt. Dette giver de bedste planter.</p> <p>Negativ DIF med 14/20°C D/N giver en reduktion af bladstænglen i forhold til konstant temperatur, også bladpladen reduceres. Ved en gennemsnitstemperatur på 18°C fås den bedste, kugleformede plante. 14°C døgnet rundt giver flest blomster, men 14/20°C giver flere blomster end 18°C konstant.</p> <p>Skygge: Moderat skygge under tilstrækningen, men så lidt skygge som muligt senere, og kun for at holde temperaturen nede. Overbrusning i perioder med høje temperaturer for at undgå etagevækst. Tyske forsøg har vist, at ved indstråling på over 600 W pr. m² (over 63000 lux) bør skygges. Ellers bliver planterne for små og der er stor fare for forbrænding af bladene.</p>
<p>Vand Gødskning CO₂</p>	<p>Planterne må ikke overvandes. Der er i så fald stor risiko for rodslag, med gule blade til følge. Overdreven vanding medfører for kraftig bladvækst. Ved hver vanding tilføres ca. 1 promille blandingsgødning sammensat i forholdet:</p> <p>N : P : K : Ca : Mg 100 : 14 : 166 : 40 : 12 + mikronæring. Lv i vandingsvandet 1,6-1,9</p> <p>Jordanalyser til kontrol.</p> <p>CO₂-dosering: Sandsynligvis en fordel under tiltrækningen i foråret, men næppe rentabelt om sommeren, hvor der luftes meget. Niveauet bør være 600-800 ppm.</p>

<p>Lys</p>	<p>Ifølge svenske undersøgelser, forkorter tilskudslys (40 W pr. m² installeret SON-T lamper) kulturtiden med 1-6 uger afhængigt af såtidspunktet, således at på de senest såede planter (uge 24) var virkningen størst. (Belysningen begyndte i uge 28). De belyste planter var dog større og havde længere blomsterstilke end de ubelyste. I forbindelse med småplanteproduktion, især til de tidligst såede planter, opnås en væsentlig kvalitetsforbedring.</p>
<p>Blomsterinduktion</p>	<p>Egentlig blomsterinduktion kan ikke foretages, men ved at give planterne et temperaturchok ved 20-24°C i 4-6 uger på 7.-8. bladstadiet kan blomstringen fremskyndes.</p>
<p>Planteskadegørere</p>	<p>Skadedyr: Topskudsmider, cyclamenmider, bladlus, trips, snudebiller, uglelarver</p> <p>Svampesygdomme: Gråskimmel, fusarium, pythium, phytophthora, chalara (thielaviopsis), meldug, cryptocline, rhizoctonia.</p>
<p>Fysiogene eller genetisk betingede skader</p>	<p>Møllehjul er genetisk betinget, og ikke forårsaget af klima, gødskning eller andre kulturforhold. Antallet af blomster med "negle" øges i nogle sorter ved stigende kaliumtilførsel.</p>
<p>Moderplanter</p>	<p>Tiltrækning af frøplanter foretages sjældent af den enkelte avler, men overlades som regel til specialfirmaer. Ved større kulturer kan det dog være en fordel med moderplanter (egen stamme). F₁-typer kan man ikke selv fremstille.</p>
<p>Beskrivelse af salgsplanter</p>	<p>Generelle krav: Faste planter, som er regelmæssigt og godt besat med blomster i passende udvikling. Planterne skal være rene, veludviklede, velformede, velbehandlede (d.v.s. uden stød, rifter, tryk m.v. samt velafpudsede), beskadigede samt friske og sunde (d.v.s. fri for skadedyr, svampe- og bakteriesygdomme m.m.)</p> <p>Helårskultur af Cyclamen kan gennemføres, men bruges ikke meget. Den bedste kvalitet fås ved såning i perioden januar - marts, evt. også dec.</p>

I øvrigt

Hvis småplanterne (i pløksystemer) leveres før der er tid til oppotning, kan småplanterne opbevares i ind til 6 uger ved 2,5-5,0°C, og hvis der gives lys, forsinkes blomstringen ikke.

Litteratur

- Anjou, Karl**, 1986: Cyclamen, Alnarp
Konsulentavdelningens rapporter, Trädgård 296.
- Arendts, H.-P. & F. Escker**, 1989: Wo licht ist, muss auch Schatten sein. GB+GW 33 p. 1616-1618.
- Biermann, W.** 1988: Unterschiedliche Tag - und Nachttemperaturen bei Cyclamen. Gb+Gw 4 p. 156-160.
- Heins, R. & N. Lange**, 1993: How to Store Cyclamen Plugs. Greenhouse Grower, May p. 96-97.
- Maatsch, R.** 1971: Cyclamen, Verlag Paul Parey, Berlin og Hamburg.